

Education and Culture DG

'Youth in Action' Programme

Δράση 4 – Υποστηρικτικά Μέτρα για τη Νεολαία 4.3 Κατάρτιση και Δικτύωση

Βιωματική εκπαίδευση για το περιβάλλον και τη μη βία

Η αναγνώριση της σύγχρονης περιβαλλοντικής κρίσης και οι πολλαπλές συνέπειες της στην ασφάλεια και υγεία των πολιτών είναι ένα ζήτημα που ενδιαφέρει κάθε σύγχρονο πολίτη. Για αυτό το λόγο η κατανόηση των αιτιών, η ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των ατόμων, η υιοθέτηση καλών πρακτικών και η ανάπτυξη μορφών μη βίαιης δράσης και κουλτούρας για την ειρηνική επίλυση των διαφορών αποτελούν μέσο για την άρση των συνεπειών και οδηγούν στην ενίσχυση της κοινωνίας των πολιτών.

Η “ΑΝΤΙΓΟΝΗ - Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για το Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη Μη Βία” (μη κερδοσκοπική και μη κυβερνητική οργάνωση) μέσω της υλοποίησης του έργου “Βιωματική εκπαίδευση για το περιβάλλον και τη μη βία”, που πραγματοποιήθηκε στη Χίο, στο χωριό Μεστά τον Αύγουστο 2008, είχε ως στόχο την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των πολιτών, την προαγωγή της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας, την προώθηση της ιδιότητας του ενεργού πολίτη γενικά και του Ευρωπαίου πολίτη ειδικότερα και την ανάπτυξη της αλληλεγγύης και της αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των νέων από διάφορες χώρες, με απώτερο σκοπό την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το πρόγραμμα κατάρτισης χρησιμοποίησε ως εργαλείο κατάρτισης τη Βιωματική Εκπαίδευση και απευθύνονταν σε μέλη περιβαλλοντικών ΜΚΟ από τέσσερις χώρες: την Ελλάδα, την Τουρκία, την Κύπρο και την Πολωνία, οι οποίες απασχολούνται άμεσα με θέματα νέων.

Σκοπός της Βιωματικής Εκπαίδευσης ήταν :

- (α) η ανταλλαγή καλών πρακτικών μέσα από την εμπειρία και δραστηριοποίηση των συμμετεχόντων σε ομάδες πολιτών για την προστασία του περιβάλλοντος,
- (β) η ανάπτυξη μη βίαιης νοοτροπίας ως εργαλείο επίλυσης των περιβαλλοντικών συγκρούσεων,
- (γ) η κατανόηση της πολυπλοκότητας των περιβαλλοντικών προβλημάτων και η αναζήτηση λύσεων
- (δ) η συνεργασία και δικτύωση σε διμερές και διεθνές επίπεδο.

Την Βιωματική Εκπαίδευση θα συντόνιζαν εκπαιδευτές υψηλού επιπέδου οι οποίοι προέρχονταν από τον ακαδημαϊκό και κοινωνικό χώρο. Η τελική δομή του σεμιναρίου περιελάμβανε θεματικές ενότητες οι οποίες διακρίνονταν σε εισαγωγικές θεωρητικές τοποθετήσεις από τους εισηγητές και σε συζητήσεις ή βιωματικές ασκήσεις από τους συμμετέχοντες.

Οι συνεδρίες διακρίνονταν σε δύο μέρη.

A. Στις συνεδρίες εκείνες όπου οι εκπαιδευτές εισηγούνταν και επεξεργάζονταν ένα θεωρητικό ζήτημα ώστε να τροφοδοτήσουν τους εκπαιδευόμενους με θεωρητική γνώση και νέα δεδομένα, διευρύνοντας έτσι το γνωστικό τους υπόβαθρο και χρησιμοποιώντας πολλά παραδείγματα ώστε να μην αποτελεί ακαδημαϊκή διάλεξη.

B. Στις συνεδρίες εκείνες όπου, βήμα προς βήμα, οι νέοι και οι νέες οργάνωναν το παράδειγμα εργασίας το οποίο οι ίδιοι είχαν δημιουργήσει σε συνεργασία με τους εκπαιδευτές και με τη χρήση βιωματικών προσεγγίσεων, ενισχύοντας, με τον τρόπο αυτό, και την διαπολιτισμική διάσταση, καθώς αλλά επίσης και δομώντας με συγκροτημένο τρόπο τη μεθοδολογία παρέμβασης για τα περιβαλλοντικά θέματα.

Οι συμμετέχοντες, ανάλογα με το πρόγραμμα της κάθε ημέρας, χωρίζονταν σε επιμέρους ομάδες οι οποίες επεξεργάζονταν το αντικείμενο της συνεδρίας με έναν εκπαιδευτή και, στο τέλος της κάθε ημέρας, παρουσιάζονταν τα αποτελέσματα στην ολομέλεια του σεμιναρίου και ακολουθούσε συζήτηση για την εξαγωγή συμπερασμάτων και την τροφοδότηση της συζήτησης για την επομένη.

Στο τελικό πρόγραμμα του σεμιναρίου πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες συζητήσεις – εισηγήσεις και επεξεργασία ζητημάτων.

Η πρώτη συνεδρία περιλάμβανε A. Μεγάλα περιβαλλοντικά προβλήματα και η κοινωνία των πολιτών και B. Παραδείγματα κοινωνικής κινητοποίησης από τις χώρες των συμμετεχόντων.

Η δεύτερη συνεδρία περιλάμβανε A. Τι είναι η κοινωνική Οικολογία, το πλαίσιο και μορφές οργάνωσης πολιτών και B. Σχεδιασμός παραδείγματος εργασίας.

Η τρίτη συνεδρία περιλάμβανε A. Θεσμικά εργαλεία περιβαλλοντικής προστασίας σε διασυνοριακό επίπεδο και B. Κατανόηση του θέματος, επιχειρήματα και αντίλογος. Επιλογή τρόπου παρέμβασης.

Η τέταρτη συνεδρία περιλάμβανε A. Παρέμβαση με ή χωρίς κοινωνική κατεύθυνση και συμμετοχή και B. Οργάνωση καμπάνιας ενημέρωσης.

Η πέμπτη συνεδρία περιλάμβανε A. ΜΜΕ και περιβαλλοντικός λόγος. Αφομοίωση ή προώθηση περιβαλλοντικών λύσεων και ευαισθητοποίησης και B. Προβολή θέσεων και επηρεασμός της κοινής γνώμης.

Η έκτη συνεδρία περιελάμβανε A. Η μη-βίαιη δράση ως εναλλακτική πρόταση διεκδίκησης και B. Οργάνωση μη βίαιης δράσης.

Και τέλος η έβδομη συνεδρία περιελάμβανε A. Αποτελέσματα-Προτάσεις και B. Συμπεράσματα.